

Situació actual dels professionals de la informació a l'àmbit jurídic d'Espanya

JULIOL 2019

ALBA VÁZQUEZ HUSILLOS | NÚRIA VILA NOGUÉ

SUMARI

Resum	2
Paraules clau	2
Agraïments	3
1 Introducció	4
1.2 Presentació.....	4
1.3 Justificació	4
1.4 Objectius	5
1.4 Metodologia.....	6
2 Anàlisi de dades.....	8
2.1 Existència d'un centre de documentació.....	8
2.2 Nombre de personal.....	10
2.3 Titulació universitària	11
2.4 Anys d'experiència	12
2.5 Tasques	13
2.6 Fonts d'informació	15
2.7 Valoració	16
2.8 Tendència de futur	17
3 Conclusions	19
4 Bibliografia	22
Annex 1: Enquesta.....	23
Annex 2: Bufets d'advocats	26

Resum:

Resultats d'un estudi sobre el professional de la informació en els bufets d'advocats espanyols. El treball analitza com és el centre de documentació on treballen els professionals, el seu lloc en l'empresa, el personal, les tasques i eines que utilitzen i, finalment, com veuen el futur del departament. Amb aquest estudi es vol observar com és la situació actual d'aquesta professió i la seva diversitat.

Paraules clau:

Bufets d'advocats; Centres de documentació; Despatxos d'advocats; Espanya; Informació jurídica; Professionals de la informació; Tasques professionals

Agraïments

Volem agrair a:

La Isabel Jucosa Ginestà, directora de la biblioteca de l'Il·lustre
Col·legi de l'Advocacia de Barcelona, per posar-nos en contacte amb diferents
professionals.

L'Elisa Prieto, per difondre la realització del present treball amb col·legues seus.

La Mireia Anton, per realitzar la revisió de l'enquesta i fer la prova Pilot.

L'Amadeu Pons, per guiar-nos i ajudar-nos a contactar amb els professionals.

Tots els professionals que han respost l'enquesta.

1 Introducció

1.2 Presentació

El present estudi sorgeix amb la finalitat de poder conèixer el treball que estan realitzant actualment els professionals de la informació en diversos àmbits laborals. Finalment, el sector triat va ser l'ús de la informació en despatxos d'advocats.

En els diferents sectors, els professionals de la informació han de treballar amb informació especialitzada, per tant, en cada àmbit es gestionarà de manera diferent, adaptant-se a les necessitats que tenen els usuaris. De la mateixa manera, hauran de tractar amb fonts d'informació diferents.

En el cas dels despatxos d'advocats, la informació es va actualitzant contínuament amb els canvis de legislació. Això comporta que els professionals de la informació han d'estar constantment consultant les bases de dades especialitzades en documentació jurídica per oferir informació actualitzada de les dades als advocats. També, cal que els professionals coneguin noves fonts d'informació per poder recuperar més informació. A més a més, és molt important que estiguin en constant formació per poder adaptar-se als canvis que sorgeixen en el lloc de feina, ja que la societat evoluciona i canvia i també, per esbrinar noves "fórmules" per recuperar la informació més pertinent i rellevant pels usuaris.

1.3 Justificació

Aviat farà 20 anys, Tomàs Baiget (1999) va publicar un estudi sobre l'ús de la informació en laboratoris farmacèutics on es pot apreciar diferents característiques i tendències dels professionals i l'ús que en fan de la informació en els laboratoris. A partir d'aquest estudi ens vam decidir per fer-ne un sobre un altre sector, en aquest cas, el jurídic.

Per acabar de decidir la direcció que tindria l'estudi es va realitzar una revisió bibliogràfica per poder veure si hi havia precedents. Es va trobar l'estudi de Speight i

Sabbage (2014), realitzat al Regne Unit, però no es va trobar cap realitzat en l'àmbit estatal o català.

D'aquesta manera, es va decidir realitzar el present estudi sobre l'ús de la informació en els despatxos d'advocats en l'àmbit estatal, agafant els dos estudis mencionats anteriorment com a inspiració.

1.4 Objectius

Aquest estudi vol aconseguir conèixer la realitat dels professionals de la informació, els quals treballen en diferents bufets d'advocats d'Espanya.

Per poder conèixer les característiques i el funcionament d'una mostra de departaments, hem definit un conjunt d'objectius específics:

En primer lloc, volem saber si existeix un departament de documentació com a tal, és a dir, si a l'empresa hi ha un espai dedicat exclusivament a gestionar amb la informació jurídica tant interna com externa. Així doncs, seguint en la mateixa línia, volem conèixer quin és el seu nom, ja que és molt possible que no s'anomeni "Departament de documentació", potser "Centre de documentació" o un altre nom relacionat. Tot seguit, ens agradaria saber quin és el seu lloc en l'organigrama perquè, d'aquesta manera, podem deduir o fer-nos una idea de quin és el seu valor dintre de l'empresa. Per tant, ens interessa també saber de qui depèn aquest departament. En definitiva, volem conèixer com és el centre de documentació com a departament.

A més a més, com a segon objectiu específic volem tenir una idea sobre el personal que treballa als centres de documentació. Així doncs, volem conèixer la quantitat de persones que hi treballa i complementàriament, quina és la titulació universitària que posseeixen, principalment si aquesta està relacionada amb l'àmbit jurídic o bé amb la gestió documental. I per acabar amb aquest apartat, ens agradaria saber quant de temps fa que treballen a l'empresa.

Al mateix temps, en l'àmbit professional, volem estar al corrent sobre les tasques que realitzen els documentalistes en el seu dia a dia en els despatxos d'advocats. És a dir, si

es dediquen a adquirir documents, a atendre consultes dels usuaris externs, a catalogar, entre d'altres. A part, volem tenir notícia sobre el tipus de documentació que utilitzen normalment, com per exemple, les bases de dades jurídiques, els butlletins oficials, la premsa, etc.

Per acabar, volem conèixer quines són les tendències de futur dels departaments de documentació dels diferents despatxos d'advocats espanyols. Dit d'una altra manera, ens agradaria saber l'opinió d'aquests professionals en relació a si creuen que el centre de documentació creixerà o no en els pròxims cinc anys. I a més, si els professionals creuen que els companys dels altres departaments valoren la feina que realitzen a l'empresa.

1.4 Metodologia

A partir d'abril de 2019 es va començar a realitzar aquest projecte. Així doncs, es va decidir elaborar-lo sobre la gestió documental als despatxos d'advocats en l'àmbit espanyol. A continuació, es va realitzar una cerca bibliogràfica en bases de dades especialitzades d'informació i documentació, per així poder conèixer amb més profunditat les tasques que es realitzen en els despatxos d'advocats. A més a més, també vam realitzar una revisió bibliogràfica per veure si hi havia precedents d'aquest estudi. El resultat d'aquestes cerques ens va recuperar un article publicat al Regne Unit sobre el professional de la informació als despatxos d'advocats (Speight i Sabbage, 2014) i un article fet a Espanya sobre la gestió documental, però en laboratoris farmacèutics (Baiget, 1999).

Tot seguit vam dissenyar una enquesta a través de *Google Forms*.¹ Aquesta enquesta semiestructurada recull deu preguntes dividides en quatre apartats (existència del centre de documentació, característiques del personal, tasques realitzades i expectatives de futur). Una vegada es va tenir la primera versió es va poder enviar l'enquesta a una documentalista d'un despatx d'advocats perquè la revisés i ens donés les seves recomanacions com a professional de la informació. Més tard es va realitzar la

¹ L'enquesta es pot consultar a l'Annex 1.

prova pilot, la qual consisteix a visualitzar i respondre per primer cop l'enquesta. Dit d'una altra manera, és un experiment que es realitza per primera vegada amb l'objectiu de comprovar si, en aquest cas, l'enquesta és viable o no.

Posteriorment es van realitzar diverses cerques per trobar bibliotecaris-documentalistes que treballessin en aquest sector, a través de contactes personals, el Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya², *LinkedIn*², el *Directorio Exit*² i amb l'ajuda d'altres professionals que van compartir els seus contactes³. Per acabar, es va enviar l'enquesta per correu electrònic a un total de 16 professionals de la informació i en el missatge vam incloure si podien reenviar el correu amb l'enquesta a altres companys.

Una vegada vam enviar tots els correus corresponents a la població que vam identificar, vam rebre més correus de professionals que havien rebut el missatge de l'estudi que estàvem realitzant. Per tant, la població va augmentar. Finalment, comptant aquests nous correus, la població de la investigació era de 21 persones.

Al cap de deu dies vam tancar l'enquesta, la qual es va concloure amb 26 respostes. No es va enviar cap correu de recordatori pel nombre de respostes que ja havíem rebut.

Tal com es pot comprovar, es van rebre més contestacions a l'enquesta que correus enviats, això és pel fet que un nombre de professionals dels despatxos d'advocats van enviar l'enquesta a altres professionals, tal com es va demanar en el correu. Per tant, no podem saber el nombre real de persones que van rebre l'enquesta.

Una vegada es va tancar l'enquesta es va realitzar l'anàlisi corresponent a partir de la recollida de les dades i tot seguit, es va crear els gràfics que es poden veure a continuació. Per acabar, es van extreure les conclusions que s'expliquen més endavant.

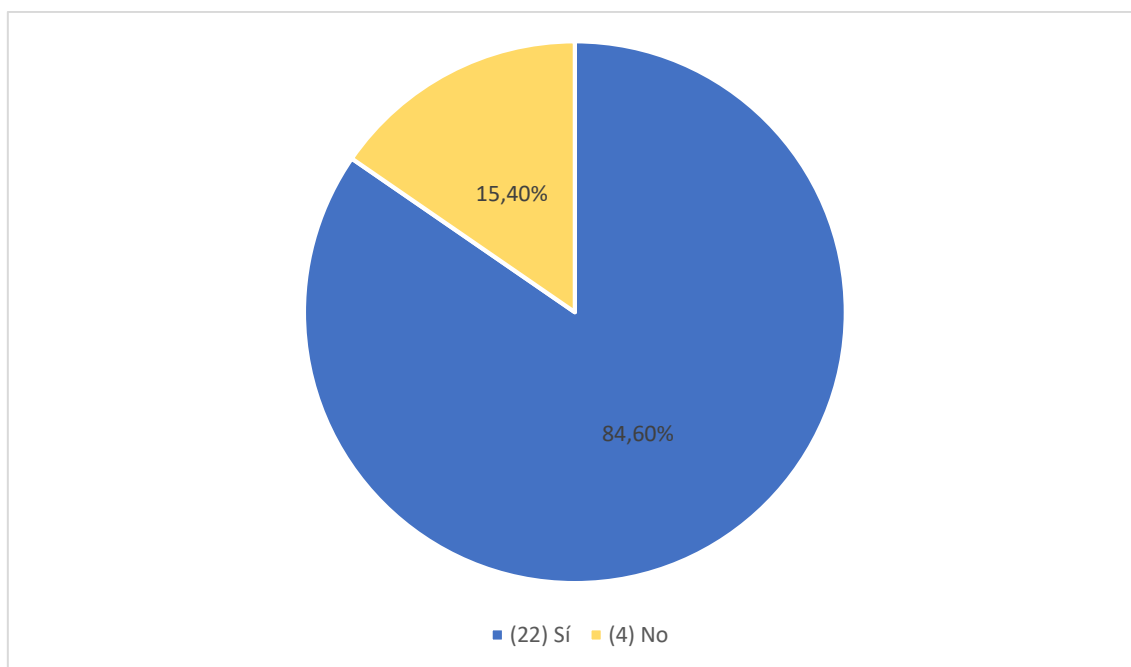
² La referència es troba en la bibliografia.

³ Agraïm a Elsa Prieto la difusió de l'enquesta amb els seus col·legues.

2 Anàlisi de dades

2.1 Existència d'un centre de documentació

En aquest apartat es comenta la presència d'un departament que es dediqui a la gestió de la informació i/o documentació en el despatx d'advocats, i el nom que té aquest departament.

Gràfic 1. Existeix en el despatx d'advocats on treballa un departament que es dediqui exclusivament a la gestió documental, gestió de la informació i/o biblioteca?

Aquest gràfic de sectors ens mostra els resultats de la primera qüestió. Tal com es pot comprovar, un **84,6%** (22 persones) dels professionals de la informació manifesten que al seu lloc de treball existeix un departament que es dediqui exclusivament a la gestió documental, gestió de la informació i/o biblioteca. Mentre que el **15,4%** (quatre persones) restant indica que no hi ha un centre de documentació.

Pels professionals que van contestar que sí que existeix, se'ls va preguntar també el nom del departament i de qui depenia en l'enquesta. Tots els noms dels departaments tenen les paraules "documentació", "coneixement", "informació" o "biblioteca".

Dels diferents noms, el que més surt és “coneixement”, utilitzant-se per a 12 dels 22 i amb noms variats com “Gestión del conocimiento” (quatre vegades), “Área de Conocimiento e Innovación” (set vegades) i “Knowledge Support” (una vegada).

A continuació trobem diferents departaments anomenats “Biblioteca y documentación” (una vegada) i “Library and Information Services” (una vegada), “Library & Research” (una vegada) o simplement anomenats “Biblioteca” (dues vegades).

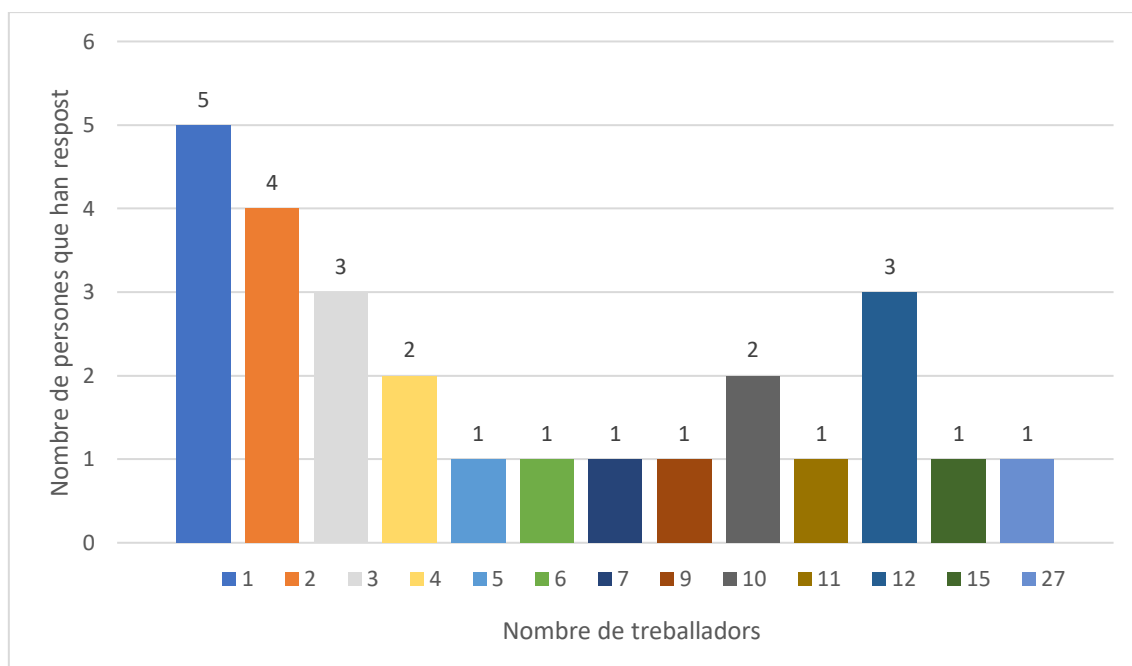
Altres noms de departament són “Departamento de Documentación” (una vegada), “Centro de Información jurídica” (una vegada).

També trobem altres denominacions que engloben els diferents termes com “Know-how, Library & Education” (una vegada), “Departamento de Documentación y Gestión del Conocimiento” (una vegada) i “Biblioteca y Gestión del Conocimiento” (una vegada). Respecte de quin altre departament depèn, solament 12 de les 24 persones han respost la pregunta.

D’aquests 12, sis dels enquestats han respost que el departament depèn directament de direcció, gerència o del soci director. Dos dels participants han dit que el departament subordina d’altres departaments, en els dos casos és d’un departament de la gestió del coneixement. Els altres quatre enquestats han respost que és un departament de suport o independent.

2.2 Nombre de personal

S'exposa el nombre de personal que treballa al departament de documentació d'un despatx d'advocats.

Gràfica 2. Quantes persones treballen actualment en la gestió de la documentació i/o a la biblioteca?

Aquest diagrama de barres recull el nombre de personal que, actualment, treballa al departament de documentació d'un despatx d'advocats.

Per començar, la gran majoria dels enquestats, un **19,2%** aproximadament, han indicat que tan sols hi ha **una persona** treballant al departament en qüestió. Un **15,4%** dels participants han manifestat que són **dues persones** que feinegen a la part de documentació. A més a més, hi ha empreses on únicament hi ha **tres persones** que treballen al sector de la informació, un **11,5%** de les respostes aproximadament. També, hi ha despatxos d'advocats on al departament de documentació són **quatre persones**, això representa un **7,7%** de les respostes. Un altre **7,7%** dels enquestats han dit que són **deu persones** treballant al sector de la documentació. I fins i tot, són **12 persones** al departament en qüestió segons un **11,5%** dels participants.

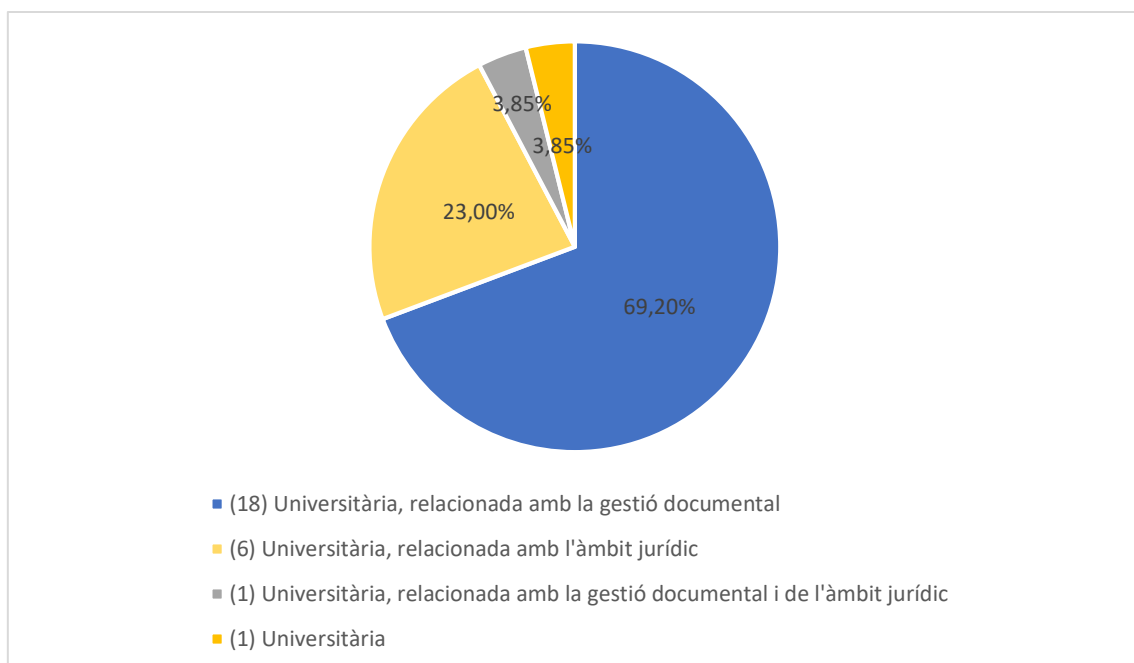
A part, també hi ha departaments on el nombre de treballadors és de 5, 6, 7, 9, 11, 15 i 27 persones, aquestes opcions han estat seleccionades per un enquestat cada una, essent cada un el **3,8%** del total.

Així doncs, amb un **53,8%** del total, el més habitual és que en els departaments hi treballin entre una i quatre persones.

A la vista d'aquests resultats podem calcular fàcilment el nombre de professionals vinculats al centre de documentació en aquestes empreses a 166 persones. Per tant, de mitjana, hi treballen 6,38 persones en cada empresa.

2.3 Titulació universitària

En aquesta secció s'indica la titulació universitària que posseeixen els professionals que treballen al departament de documentació del despatx d'advocats.

Gràfica 3. Quina titulació universitària posseeix vostè?

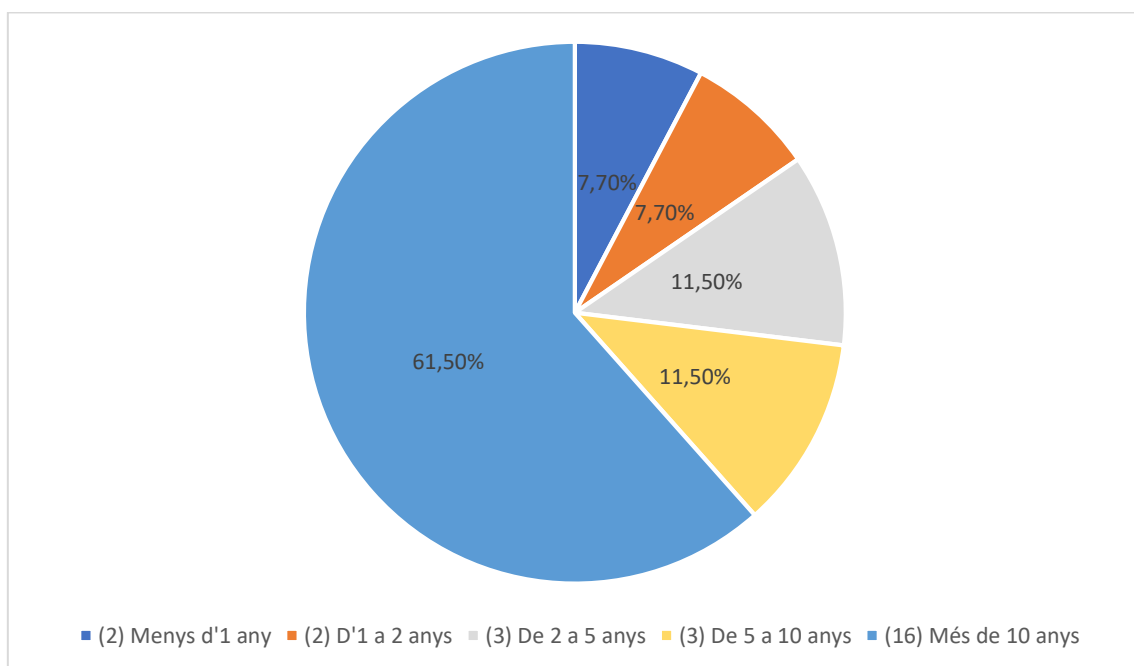
A partir d'aquest gràfic de sectors, podem comprovar que un **69,20%** dels enquestats (18 persones) tenen una titulació universitària relacionada amb la **gestió documental** mentre que un **23%** (sis persones) posseeixen una titulació universitària relacionada amb l'àmbit **jurídic**.

Un **3,85%** (una persona) ha respost que ha estudiat tant estudis universitaris d'àmbit jurídic, com de gestió documental. I una altra persona, un **3,85%**, ha respost que té estudis universitaris, encara que no sabem quins són.

Així doncs, podem manifestar que la gran majoria del personal que treballa a un centre de documentació d'un despatx d'advocats té uns estudis relacionats amb la gestió documental.

2.4 Anys d'experiència

A continuació es comenta els anys d'experiència dels professionals de la informació al despatx d'advocats on treballen.

Gràfica 4. Quant fa que treballa en el despatx d'advocats actual fent tasques relacionades amb la documentació?

A partir de les respostes de la qüestió sobre els anys que porta treballant el professional de la informació per a l'empresa, hem pogut comprovar que la gran majoria, un **61,5%** dels enquestats (16 persones), fa més de deu anys que treballen en el departament de documentació del despatx d'advocats.

D'una banda, un **11,5%** (tres persones) treballa entre dos i cinc anys. Un altre **11,5%** (tres persones) fa entre cinc i deu anys que treballa al departament de documentació del despatx d'advocats.

D'altra banda, un **7,7%** dels participants (dues persones) fa menys d'un any que treballa per l'empresa. Per últim, un **7,7%** (dues persones) treballa des de fa un o dos anys.

Amb aquests resultats es pot veure que pràcticament tres quarts dels enquestats fa més de cinc anys que treballa a l'empresa. En definitiva, els enquestats porten de mitjana treballant, en l'empresa actual, aproximadament 7 anys.

2.5 Tasques

En aquest apartat s'exposa les diverses tasques que realitzen els professionals en el seu àmbit de treball.

Tasques	Nombre de persones	Percentatge
Atendre consultes del personal de l'empresa	24	92,3%
Cerques jurídiques	22	84,6%
Difusió de les novetats jurídiques	21	80,8%
Formació dels usuaris	18	69,2%
Catalogació	17	65,4%
Difusió de la Biblioteca	17	65,4%
Adquisició dels documents	16	61,5%
Cerca de la informació sobre clients i altres	16	61,5%
Gestió de la Intranet, Extranet i/o pàgina web	16	61,5%
Creació de productes documentals	15	57,7%
Efectuar préstecs	14	53,8%

Revisió diària de premsa	14	53,8%
Gestió d'eines de <i>LegalTech</i>	13	50%
Gestió del pressupost	13	50%
Atendre consultes d'usuaris externs	4	15,4%
Estudis de mercat	4	15,4%
Gestió de les xarxes socials de l'empresa	3	11,5%

Taula 1. Quines de les següents tasques realitza en el seu àmbit de treball?

Aquesta graella recull les respostes de la qüestió número 6, relacionada amb les tasques que realitzen els professionals de la informació en el departament de documentació del despatx d'advocats.

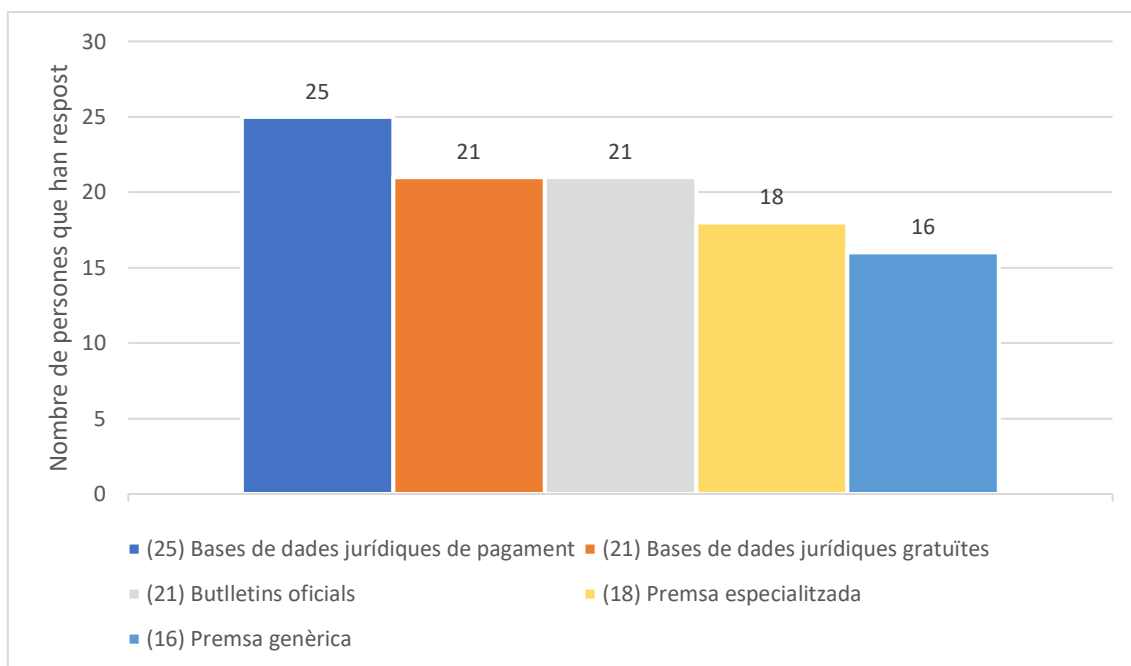
Per començar, les tasques més comunes que realitzen els professionals són, atendre consultes del personal de l'empresa (**92,3%**), realitzar cerques jurídiques (**84,6%**), fer difusió de les novetats jurídiques (**80,8%**), formar els usuaris (**69,2%**), catalogar (**65,4%**) i, per últim, fer difusió de la biblioteca (**65,4%**).

Tot i això, altres enquestats han manifestat altres tasques que realitzen en el seu lloc de feina com per exemple, gestionar el pla de formació global de la firma, gestionar el coneixement del despatx i també, gestionar els documents i l'arxiu.

A més a més, alguns dels participants s'encarreguen de la coordinació de la creació de continguts editorials. N'hi ha d'altres que es dediquen a l'assessoria en les noves tecnologies i, fins i tot, de la intel·ligència competitiva.

2.6 Fonts d'informació

Es comenten les diverses fonts d'informació que fan servir els professionals per realitzar les seves tasques diàries.

Gràfica 5. Tipus de mitjans que s'utilitzen per a fer el seu treball.

Aquest diagrama de barres recull les respostes de la qüestió número 7 que fa referència al tipus de fonts que utilitzen els professionals en el seu lloc de treball.

Així doncs, tal com es pot observar, les fonts d'informació més utilitzades pels professionals són, en primer lloc, les bases jurídiques de pagament **(96,2%)**. Per tant, tots els enquestats, menys una persona, han manifestat que en el seu lloc de treball fan servir bases de dades jurídiques de pagament.

Després, aniria les bases de dades jurídiques gratuïtes **(80,2%)**. Tot seguit, els butlletins oficials **(80,8%)**. La premsa especialitzada amb un **62,2%**. I per últim, la premsa general **(61,5%)**.

A més a més, altres enquestats han manifestat que fan servir altres mitjans com per exemple, les bases de dades empresarials i de registre públic, les bases de dades d'operacions mercantils i financeres i les bases de dades comercials. En definitiva,

aprofiten els diferents tipus de bases de dades especialitzades en documentació econòmica, empresarial i mercantil.

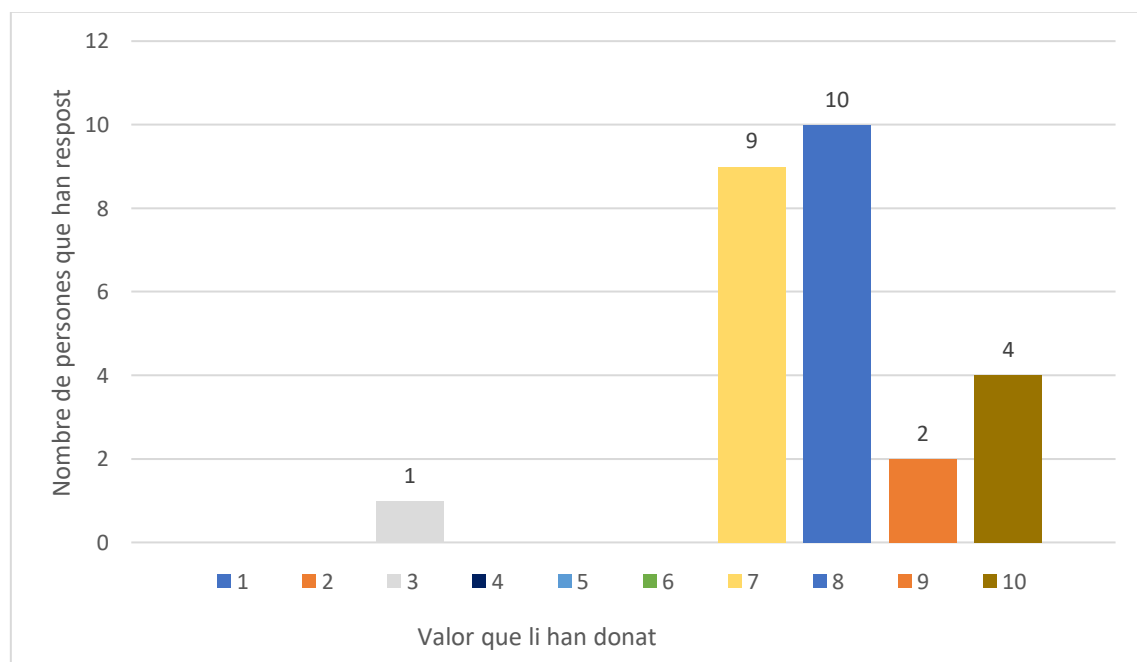
Seguint en la mateixa temàtica, alguns dels participants utilitzen les bases de dades de Market Intelligence, bases de dades bibliogràfiques i, fins i tot, alguns professionals treballen amb intel·ligència artificial per realitzar la seva feina.

Una eina diferent que han indicat els professionals són les webs oficials nacionals, comunitàries, locals i internacionals, és a dir, els portals webs legals del Ministeri, Parlament, entre d'altres.

Cal destacar que fan servir les xarxes socials com per exemple, *Twitter* o *LinkedIn*, les *RSS* (Really Simple Syndication), els portals especialitzats i les comunitats d'interès pel seguiment de novetats. Seguint en la mateixa línia, alguns dels participants reben *newsletters* de despatxos associats així com d'altres centres de documentació i d'aquesta manera, també estan al dia.

2.7 Valoració

En aquesta secció s'exposa la puntuació (de l'1 al 10) que els professionals de la informació creuen que els altres empleats i responsables de l'empresa donarien a la feina que realitzen.

Gràfica 6. Valori de 0 a 10 (sent 0 el mínim i 10 el màxim) el valor que creu que donen els altres empleats i els responsables de l'empresa al servei de documentació.

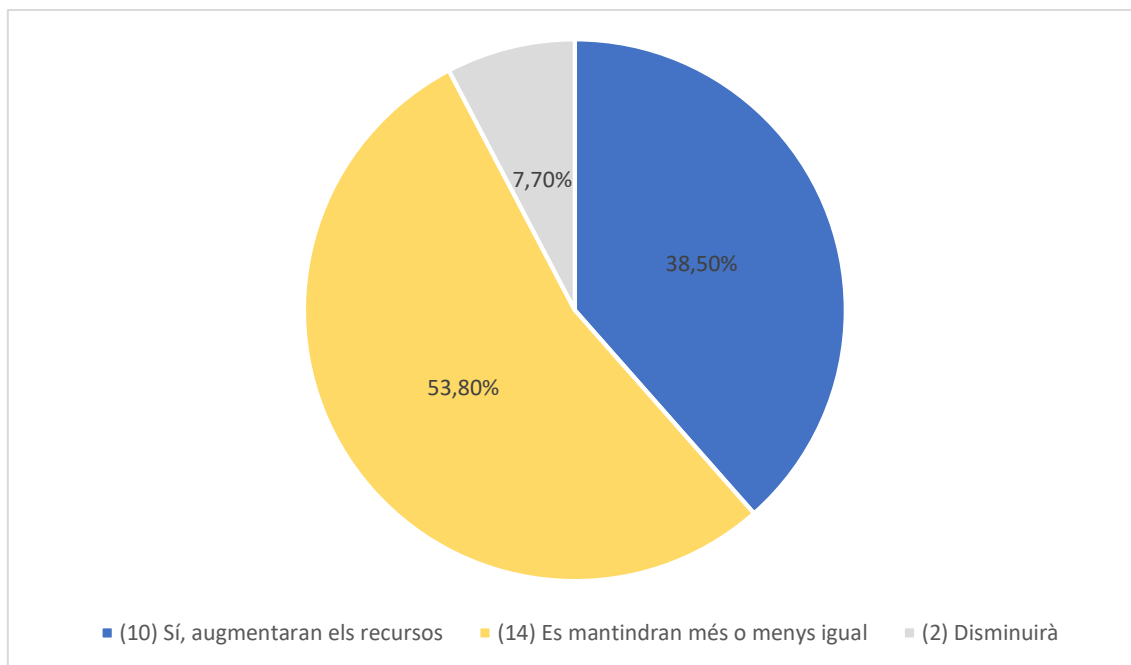
Aquest diagrama de barres recull les respostes de la qüestió número 8 que fa referència a la puntuació que creuen els enquestats que donen altres empleats i responsables de l'empresa al servei de documentació i/o biblioteca.

Així doncs, per començar, únicament un **15,4%** (quatre persones) manifesta que altres treballadors valorarien el servei documental amb un 10. I un **7,7%** (dues persones) creuen que els puntuaria amb un 9. En canvi, la gran majoria dels enquestats han indicat, amb un **38,5%** (deu persones), que la puntuació que rebrien seria d'un 8. A més a més, un **34,6%** (nou persones) creuen que els puntuaria sobre 7. Per últim, com a pitjor nota, en aquest cas un 3, només un **3,8%** (una persona) dels enquestats creuen que altres treballadors no valoren la seva feina.

Per tant, tal com podem comprovar en aquest diagrama de barres, podem fer-nos una idea que els participants creuen que altres treballadors de l'empresa valoren positivament i donen molta importància al seu treball, sent 7,84 la mitjana de la valoració.

2.8 Tendència de futur

En aquesta secció s'exposa la tendència del futur, és a dir, si els professionals creuen que el departament de documentació creixerà, es mantindrà igual o bé, disminuirà en un període de temps.

Gràfica 7. Creu que el departament de documentació creixerà en els pròxims cinc anys?

Aquest gràfic per sectors recull les respostes de la pregunta número 9 sobre les tendències de futur del departament de documentació del despatx d'advocats.

Tal com podem observar, la gran majoria dels enquestats, amb un **53,8%** (14 persones), creuen que el departament de documentació on treballen d'aquí a cinc anys es mantindrà igual. En canvi un **38,5%** (deu persones) dels participants han objectat que el centre de documentació d'aquí a un temps augmentarà només en els recursos. I tan sols un **7,7%** (dues persones) dels professionals creuen que el departament d'aquí a cinc anys disminuirà.

Amb aquestes respostes podem concloure que una majoria dels professionals de la informació no creuen que hi haurà una pujada de recursos dirigida al seu departament, almenys en un futur pròxim.

3 Conclusions

Un cop tancada l'enquesta i analitzada les dades de les respostes, podem respondre als nostres objectius plantejats anteriorment.

Abans de comentar les conclusions que hem extret, ens agradaria destacar que donada la metodologia utilitzada per aquest estudi podem afirmar que no respon a la totalitat dels despatxos d'advocats d'Espanya. Tanmateix, sí que creiem que és una descripció aproximada de la realitat.

Per començar, en la gran majoria dels despatxos d'advocats que han participat en aquest estudi, han afirmat que existeix un departament que es dediqui exclusivament a la gestió documental, gestió de la informació i/o biblioteca. Així doncs, en molt poques ocasions és probable trobar-se amb un bufet d'advocats sense centre de documentació. Cal destacar que les persones que treballen en els bufets d'advocats on no hi ha un departament han respost que treballen entre dues i tres persones fent treballs de gestió documental. Per tant, seria interessant saber en quin departament es troben i les raons de no tenir un departament propi en ser més d'una persona.

Pel que respecta al seu nom, es pot veure que en una gran majoria de les empreses s'està utilitzant el terme 'coneixement' per referir-se al departament, en canvi, hi ha vuit departaments que utilitzen el terme 'biblioteca'. Cal destacar que la societat associa la paraula 'biblioteca' com un espai on hi ha molts llibres i persones que demanen silenci; i també, com una paraula antiquada i passada de moda. Possiblement per aquesta raó, diferents empreses van decidir canviar el terme per altres, com 'coneixement', 'documentació' o 'informació'.

Pel que fa al seu lloc en l'organigrama, un gran nombre dels departaments de documentació dels despatxos d'advocats depenen directament de direcció, gerència o del soci director. Tot i això, també és possible que formi part del departament de gestió del coneixement o bé, que siguin de suport i/o independent.

En cada un d'aquests centres de documentació, el més habitual és que hi hagi entre una i quatre persones treballant. Però hi ha algunes excepcions, ja que en alguns departaments de documentació està format per deu o dotze persones. Així i tot, en

altres llocs, però en menor nombre, hi ha un personal que està compost entre cinc i nou persones i també, per 11 i, fins i tot, per 27 persones. Cal esmentar que ha sorprès que hi hagi un personal de 12, 15 o 27 persones, però aquesta variació de professionals treballant en aquesta àrea sol variar tant depenent de la grandària del bufet. Així doncs, és normal que en les empreses amb més advocats i més rellevància estatal o internacional es necessitin més professionals per resoldre totes les demandes.

Seguint en la mateixa línia, la gran majoria d'aquests treballadors tenen una formació universitària relacionada amb la gestió documental. També n'hi ha que tenen una titulació universitària relacionada amb l'àmbit jurídic, però en menor nombre.

A més a més, un gran nombre dels participants que han format part d'aquest estudi han destacat que fa més de deu anys que treballen en l'empresa. Per tant, ens trobem davant de persones que tenen molts anys d'experiència i, per tant, que ja tenen coneixements de l'àrea i de la mateixa empresa. Això pot ser degut al fet que l'empresa valora els coneixements propis que aporta cada un dels treballadors i la feina que realitzen.

El personal del centre de documentació realitza diverses tasques en el seu dia a dia. Les tasques més comunes a realitzar són d'atendre consultes del personal de l'empresa, realitzar cerques jurídiques i fer difusió de les novetats jurídiques. I les eines que més utilitzen són les bases de dades jurídiques, tant de pagament com gratuïtes, seguit dels butlletins oficials. Per tant, es pot veure la importància pels professionals de mantenir-se actualitzats en la documentació d'aquest àmbit, ja que les principals tasques que realitzen depenen d'això.

Pel que respecta a les valoracions que creuen que donen altres treballadors i els responsables de l'empresa, pràcticament tots els professionals han donat una nota alta, sent 7,84 la mitjana de la valoració. Amb aquesta nota podem treure, com a conclusió, que el seu treball està sent ben valorat pels altres treballadors, però que encara faltaria que es veiessin la importància que té realment per a l'empresa.

Pel que respecta a la tendència del futur, una gran majoria dels professionals de la informació no creuen que hi haurà una pujada de recursos dirigida al seu departament, almenys en un futur pròxim, ja que un gran nombre de participants han manifestat que

creuen que el departament de documentació on treballen es mantindrà igual d'aquí a cinc anys. Cal destacar que dos professionals creuen que els recursos disminuiran, però si es compara amb la valoració donada anteriorment, totes dues persones han donat una valoració alta (un 7 i un 8), per tant, seria interessant saber si hi ha alguna raó en concret, o si el departament està ben valorat entre els altres treballadors o no amb els responsables de l'empresa.

A més a més, voldríem destacar els comentaris que han deixat alguns professionals de la informació que han contestat la nostra enquesta. Entre els comentaris es manifesta la importància de tenir una base de coneixements jurídics bàsics per poder resoldre les consultes. Un parell de comentaris destaquen la importància del canvi que s'està produït en l'àmbit jurídic amb les noves tecnologies i la importància que tindrà en un futur el *LegalTech*. També es destaca el canvi que s'ha produït en els últims anys respecte a tenir ben gestionada la informació i documentació en els bufets d'advocats, per aquesta raó, cada vegada s'adonen més de la importància de tenir un professional de la informació en l'empresa.

A més a més, cal esmentar que es podria tornar a realitzar aquest estudi dintre de cinc o deu anys, ja que seria una bona manera de veure com ha evolucionat el departament de documentació dels bufets d'advocats amb la incorporació de noves tecnologies i noves formes de gestionar la informació. De la mateixa manera, també es podria veure si aquests canvis han afectat el nombre de professionals que hi treballen i quines tasques hi realitzen.

Per acabar, també es podria realitzar una comparativa d'aquest estudi amb un altre que sigui internacional, així es podria veure les diferències entre els professionals d'informació espanyols i d'altres països que treballin en el departament de documentació d'un bufet d'advocats. Per tant, es podria comprovar si fan servir les mateixes fonts d'informació, si realitzen les mateixes tasques, el nombre de personal que forma part del departament, la titulació que posseeixen, entre d'altres.

4 Bibliografia

Agra Mendoza, Paola. "El trabajo del departamento de documentación en un bufete de abogados". *El documentalista audiovisual*, 19 jul. 2013. <<https://eldocumentalistaaudiovisual.com/2013/07/19/el-trabajo-del-departamento-de-documentacion-en-un-bufete-de-abogados/>>. [Consulta: 1 juny 2019].

Baiget, Tomàs. "Uso de información en laboratorios farmacéuticos". *El profesional de la información*, vol. 8, nº. 12 (dic. 1999), p. 15-21. <http://www.elprofesionaldelainformacion.com/contenidos/1999/diciembre/uso_de_informacion_en_laboratorios_farmaceuticos.html>. [Consulta: 1 juny 2019].

Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya. Barcelona: Col·legi Oficial de Bibliotecaris-Documentalistes de Catalunya, actualització: 12 juny 2019. <<http://www.cobdc.org/>>. [Consulta: 20 juny 2019].

Exit: Directorio de expertos en el tratamiento de la información. Espanya, actualització: 20 juny 2019. <<https://www.directorioexit.info/>>. [Consulta: 20 juny 2019].

García Palomeque, Rebeca; Navarro Méndez, Inés. "El paper dels documentalistes a l'empresa de serveis: dues experiències". *Item: revista de biblioteconomia i documentació*, núm. 40 (2005), p. 127-142. <<https://www.raco.cat/index.php/Item/article/view/22646>>. [Consulta: 1 juny 2019].

LinkedIn. <<https://www.linkedin.com>>. [Consulta: 20 juny 2019].

Prieto Castro, Elisa. "La gestión del conocimiento en un despacho de abogados". *CLIP de SEDIC*, nº. 77 (mayo 2018). <<https://clip.sedic.es/article/la-gestion-del-conocimiento-en-un-despacho-de-abogados/>>. [Consulta: 1 juny 2019].

Speight, Dunstan; Sabbage, Lisa. "LIS in city law firms: the City Legal Information Group professional skills survey 2013". *Legal information management*, vol. 14, no. 3 (Sept. 2014), p. 202-208. <<https://www.cambridge.org/core/journals/legal-information-management/article/lis-in-city-law-firms-the-city-legal-information-group-professional-skills-survey-2013/0FAE934E1CBFF6E0F8E45E8F28599045>>. [Consulta: 1 juny 2019].

Annex 1: Enquesta

CENTRO DE DOCUMENTACIÓN

1- ¿Existe en el despacho de abogados donde trabaja un departamento que se dedique exclusivamente a la gestión documental, gestión de la información y/o biblioteca? *

- Sí
- No
- Otra

2- Si en la respuesta anterior ha marcado sí, por favor indique el nombre del departamento y de que departamento depende:

PERSONAL

3- ¿Cuántas personas trabajan actualmente en la gestión de la documentación y/o en la biblioteca? *

4- ¿Qué titulación universitaria posee usted? *

- Universitaria, relacionada con la gestión documental
- Universitaria, relacionada con el ámbito jurídico
- Otra

5- En su caso particular, ¿cuánto hace que trabaja en el despacho de abogados actual realizando tareas relacionadas con la documentación? *

- Menos de 1 año
- 1 a 2 años
- 2 a 5 años
- 5 a 10 años
- Más de 10 años

TAREAS

6- ¿Cuáles de las siguientes tareas realiza en su ámbito de trabajo? *

- Adquisición de documentos
- Atender consultas de usuarios externos
- Atender consultas del personal de la empresa
- Búsqueda de información sobre clientes y otras empresas
- Búsquedas jurídicas
- Catalogación
- Creación de productos documentales
- Difusión de la Biblioteca
- Difusión de las novedades jurídicas
- Efectuar prestamos
- Estudios de mercado
- Formación de usuarios
- Gestión de herramientas de *LegalTech*
- Gestión de la Intranet, Extranet y/o página web
- Gestión de las redes sociales de la empresa
- Gestión del presupuesto
- Revisión diaria de prensa
- Otra

7- Indique qué tipo de medios utiliza para realizar su trabajo: *

- Bases de datos jurídicas de pago
- Bases de datos jurídicas gratuitas
- Boletines oficiales
- Prensa general
- Prensa especializada
- Otra

FUTURO

8- Valore de 0 a 10 (siendo 0 el mínimo y 10 el máximo) el valor que cree que dan los otros empleados y los responsables de la empresa al servicio de documentación: *

- 0
- 1
- 2
- 3
- 4
- 5
- 6
- 7
- 8
- 9
- 10

9- ¿Cree que el departamento de documentación crecerá en los próximos 5 años? *

- Sí, aumentarán los recursos
- Se mantendrán más o menos igual
- Disminuirá

10- Si desea incluir algún comentario, puede escribirlo a continuación, gracias:

* Camp obligatori

Annex 2: Bufets d'advocats

Llista dels bufets d'advocats que han participat:

- Allen & Overy
- ASHURT LLP
- Chamartín Abogados SLP
- Cuatrecases
- Deloitte Legal
- Elzaburu SLP
- Fieldfisher JAUSAS
- Garrigues
- Gómez-Acebo & Pombos Abogados, S.L.P.
- KPMG Abogados, S.L.P.
- LC Rodrigo Abogados
- Lexer Abogados
- Linklaters LLP
- Maluquer Advocats
- Ramón y Cajal Abogados
- RCD - Rousaud Costas Duran
- Roca Junyent Advocats
- Sagardoy Abogados S.L.

Cal destacar que han contestat alguns professionals dels quals desconeixem el despatx d'advocats per als quals treballen.